

Divadelní fakulta AMU Praha

Katedra výchovné dramatiky

ANNA ŘEHŮRKOVÁ

Co se skrývá za veršem

Vedoucí práce: MgA. et Mgr. Gabriela Zelená Sittová, Ph.D.

Oponentní posudek bakalářské práce

Předložená práce je písemným záznamem o přípravě a realizaci projektu Anny Řehůrkové, uskutečněném ve třech pátečních odpoledních blocích v literárně dramatickém oddělení ZUŠ Pardubice Polabiny se zkušenějšími žáky této školy ve věku 13 – 17 let. Cílem práce bylo, dovést žáky k tomu, aby dokázali proniknout pod povrch textů vybraných básní a tvořivě je interpretovat na základě vlastní zkušenosti a tvořivé představivosti, vzbudit jejich hlubší zájem o poezii a inspirovat je k vlastní autorské tvorbě. Metody, které volila, jsou vlastní oboru, který studuje na katedře výchovné dramatiky.

Práce mne zaujala, zejména její praktická část. (Vlastně i teoretická, protože popsaná východiska, předcházející přípravě dílny mi připadají dostatečná.) Potěšily mne zvolené metody a jejich variace v jednotlivých blocích dílny i jejich reflexe. Autorka nám svou prací také částečně pootevřela dveře do svého soukromého světa, který po dobu studia spíše střežila, skrývala. Sama je básnířkou a zdatnou recitátorkou. Zvolené téma závěrečného projektu odpovídá zájmu autorky je logickým a přirozeným završením jejího bakalářského studia.

Výběr textů volila s pedagogickým cítem, s úmyslem neodradit žáky hned v úvodu dílny a zároveň představit pokud možno neznámé a formálně odlišné básně. Na začátku to byl *Dotek hudby* Zdeňka Šlajse, dále Havlova báseň z Antikódů *Bariéra*, jako třetí *Ovražda* Marianne van Hirtumové, dále báseň Shela Silversteina *Bordelář* a jako poslední *City, země namočené v mléce* Sylvie Fischerové, text náročný, z představené pětice nejsložitější. V kolekci textů se tedy ocitla prostá lyrika, vizuální báseň, surrealistická báseň v próze, rýmovaná báseň určená dětem a báseň zaznamenávající pocity zklamání, rozčarování, frustrace. Práce ve třech blocích dílny měla vzrůstající křivku náročnosti.

Na cestu k interpretaci básní připravila žákům řadu zajímavých a současně zábavných úkolů:

- Prostor jako galerie, prostor jako jeviště, prostor jako místo pro tvorbu – dílna, herna.
- Slovo v prostoru vtělené do pohybu těla, gesta, mimiky, improvizovaná variace dialogů.
- Rýmování jako zábavná hra.
- Hledání vlastního hudebního podkresu.
- Výtvarné koláže.
- Společná báseň. Všichni společně a zároveň každý sám.
- Vytváření myšlenkových map, psaní vlastních textů inspirované úryvky básní podle hesla „Pochopit básníka můžeme tehdy, staneme-li se sami alespoň na chvíli také básníky“.
- Vcítit se a prožít, obarvit šedý svět barvami emocí. Upřímně, bez přetvářky.

Dílnu zakončil společný výstup účastníků, kde byla použita většina nosných prvků z dílny předveditelných před publikem, včetně scénického a autorského čtení.

Projekt hodnotím jako dobře promyšlený a připravený, který rozhodně splnil stanovený cíl. Bohužel tento dobrý dojem kazí řada zapomenutých chyb, neopravených ještě před odevzdáním práce.

Navrhuji hodnocení **C** (nadprůměrný standard s větším počtem chyb).

Věty, které vzbudily mou zvědavost, a zajímalo by mne, jak byly myšleny? Prosím autorku, aby si k obhajobě vybrala jednu ze dvou navržených oblastí.

Str. 8: „Pokud chceme s básní pracovat v nějakém uměleckém procesu, ať už je to její přenesení na jeviště či recitace, interpretaci se nevyhneme. Východiskem zůstává netrvat na literární interpretaci, jako na způsobu čtení básnického textu, a být pozornými recipienty.“

Otázky: Co je tím přesně míněno? Báseň přenesená na jeviště či recitace? Proč se nevyhneme interpretaci při recitaci? Proč bychom se měli vyhnout literární interpretaci při čtení básnického textu? Čemu tedy by měl budoucí recitátor věnovat pozornost při čtení vybrané básně? Mám chápat literární interpretaci jako něco nepříjemně racionálního, jako překážku emocionálního prožitku? Není racionální analýza textu důležitým momentem přípravy recitátora a dá se vyloučit z celkového porozumění básni? Nenapovídá nám to, že si uvědomíme, proč jsou užita určitá slova a ne jiná, proč jsou myšlenky vtěleny do veršů právě tak a ne jinak, pochopit citový prožitek a vztah autora k situaci, z níž text vychází? Co nás tedy vede k pochopení smyslu a významu básně?

Str. 16: „Při recitaci však není nutné, aby se recitátor hluboce nořil do básně, pokud je talentovaným hercem.“ Věta, která si zaslouží vysvětlení. Ptám se, jak by jí měl čtenář rozumět? Co má herec a recitátor společného, v čem se jejich práce shoduje, v čem rozchází?

Nina Martínková
29. 8. 2022